

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3302/2019
18.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Радисав Маравић, адвокат из ..., против туженог Града Смедерева, кога заступа Правобранилац града Смедерева, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3766/18 од 01.02.2019. године, у седници одржаној 18.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 3766/18 од 01.02.2019. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Смедереву П 522/2017 од 02.02.2018. године у ставу првом и трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужилци на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П 522/2017 од 02.02.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле, па је обавезан тужени да јој исплати на име инфлаторне штете износ од 678.000,00 динара са законском затезном каматом од 02.02.2018. године до исплате у року од 15 дана. Ставом другим изреке, преко износа досуђеног претходним ставом изреке, па до траженог износа од 1.017.000,00 динара за разлику од 339.000,00 динара са законском затезном каматом на наведени износ разлике а почев од 07.11.2011. године до исплате, као и тужбени захтев за законску затезну камату на износ досуђен ставом 1. изреке, те пресуде, а почев од 07.11.2011. године као дана вештачења па до 02.08.2018. године као дана пресуђења тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име накнаде трошкова поступка исплати 197.880,00 динара у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3766/18 од 01.02.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П 522/2017 од

02.02.2018. године у ставовима првом и трећем изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да јој на име инфлаторне штете исплати износ од 678.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.02.2018. године па до исплате и одлучено да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...55/14) и утврдио да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Општинског суда у Смедереву П 363/90 обавезана је Општина Смедерево (чији је следбеник овде тужени Град Смедерево) да сада пок. ББ, супругу тужиле чији је она наследник, исплати износ од 53,00 динара са законском затезном каматом од 27.09.1985. године, па до исплате. Како тужени није поступио по назначеној правноснажној пресуди решењем Општинског суда у Смедереву И 297/99 од 02.03.1999. године одређено је извршење по предлогу повериоца сада пок. ББ, а на основу назначене пресуде. Међутим, дужник Општина Смедерево је изјавила приговор због чега је упућена на парницу ради утврђења да је извршење по том решењу недопуштено. Правноснажном пресудом Општинског суда у Смедереву П 1302/99 од 26.11.2001. године одбијен је тужбени захтев Општине Смедерево да је решење о извршењу недопуштено због чега је сада пок. ББ тражио наставак извршног поступка. У наставку извршног поступка Одсек за принудну наплату НБ Србије је суду вратио решење о извршењу због непостојања података пре увођења новог динара у јануару 1994. године, због чега је било наложено сада пок. ББ да уплати одређени износ на име вештачења. Током првостепеног поступка изведен је доказ вештачењем преко вештака финансијске струке, али је утврђено да је досуђени износ по правноснажној пресуди П 363/90 од 11.06.1992. године обезвређен. На дан 24.01.1994. године назначени износ од 53,00 динара заједно са обрачунатом каматом је изнео 0,006 нових динара, а када се обрачунала камата на тај износ од 24.01.1994. године до дана вештачења, добио се износ од 0,01 динар. При таквој ситуацији првостепени суд је обавио додатно вештачење, а на околност утврђивања висине коју би требао да плати тужени тужилци путем методологије, тако што је утврђена вредност комбајна на дан вештачења према вредности предметног комбаја марке "... " – тржишна цена са свим карактеристикама наведеним у правноснажној пресуди П 363/90, па је утврђено да тој вредности одговара износ од 678.000,00 динара на дан пресуђења. Полазећи од члана 155. и члана 278. став 2. Закона о облигационим односима, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле и обавезао туженог на плаћање износа од 678.000,00 динара са каматом од дана пресуђења.

Другостепени суд није прихватио овакво становиште првостепеног суда, па је првостепену пресуду преиначио и одбио тужбени захтев тужиле као неоснован, а из следећих разлога. По становишту другостепеног суда, тужени не може бити обавезан да исплати тржишну вредност покретне ствари када није претходно утврђено да је сада пок. ББ заиста и платио у поступку надметања тржишну цену ствари у тренутку куповине на надметању. Супротан став био би у супротности са начелом једнаких давања, тј. супротан члану 15. ЗОО. Осим тога, другостепени суд сматра да ствар није плаћена по стварној тржишној цени већ је та цена постигнута у поступку надметања, што није реална цена.

По оцени Врховног касационог суда, у току нижестепеног поступка правилно је утврђено чињенично стање, али је другостепени суд погрешно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио као неоснован. Наиме, очигледно да се у конкретном случају ради о накнади тзв. инфлаторне штете на коју тужилца има право сходно одредби члана 278. став 2. ЗОО. Изведеним доказима је утврђено да се путем ревалоризације и обрачуна камате не може утврдити колико би изнео сада, раније досуђени износ од 53,00 динара, по пресуди П 363/90 од 11.06.1992. године. Првостепени суд је правилно применио методологију обрачуна износа штете тако што је висину те штете утврдио путем вештачења према ценама у моменту вештачења односно пресуђења са стањем комбајна у моменту када је исти купљен од правног претходника тужиле у поступку јавне лицитације. Та методологија је једино и правилна јер иста одражава праву висину штете коју би тужилца могла добити а све у смислу реализације наплате потраживања по пресуди П 363/90 од 11.06.1992. године. Стога је правилан закључак првостепеног суда да тужилци припада назначени износ који је тужени дужан да исплати.

С обзиром на наведено, другостепена пресуда је преиначена, одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у складу са чланом 416. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је у складу са чл. 153. и 165. ЗПП, према важећој адвокатској тарифи, а који износ је ревизијом и опредељен.

**Председник већа
судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић